

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :
Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.
za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
Jezušovoga vkúp je na leto :
domá, če za več naročnikov na eden naslov se
pošilajo 4 K.
če samo za ednoga 5 K.
v Ameriko vsakom naročniki na njegov lasten
naslov 8 K.

„Mili se mi vnožina.“

— Mark. VIII. —

Tak nam dá na znánje Jezuš milúvanje svojega lúbéčega srcá: „Mili se mi vnožina“, právi, pa se odloči, ka de njoj pomagao. Pomočti njoj šcé, či nači nej, z čúdsti. Rávno to čúdo je znamánje, kak preveč žele njegovo srcé pomočti nevolnim, siromákóm, zapúščenim.

Pa míslite, ka je dnes njegovo milúvanje ménše? Dobro srcé je takše, ka kem več dobroga činí, tem boše postáne. Zaprva se prisíli včási na dobro, kda se je privadilo k dobromi, te ga pa že vleče ino njemi ne dá míra, dokeč je ne spuno dobro želenje srcá. Pa glejte, Jezušovo srcé je te že vleklo njega na dobro, kama bole dne, kda so že dvejezér let dobra djánja odzaja za njim. Pa je tomi srci nanč v začétki ne potrebno bilo sile na dobro djánje!

Zakaj nam pa te zdaj ne pomága? Vej smo pa zdaj tudi v nevoli, šče skoro v vékšoj, kak je bila tista vnožina, štero je te meo pred sebov, bi lahko pravo vsaki, ki eta čté?

Samo ka njemi jas ne dám pravice. Záto ne, ár je ešče ne konec naše nevole, ne smo ešče tam, kak tisti, ki trí dní glád trpí. Z tem trídnevím gládom so si zaslužili poslušavci Jezušovi miloščo čúda. Ali ne míslite, ka je té vnožine v začétki več moglo biti? Vam ne príde pamet nestálnost človeka? Kelko se jih je obrnoló že prvi dén nazaj, kelko drúgi den, kda so vidili, ka Jezuš vse globle ide v púščávo ino je začno mantrati glád i zéja? Pa so tej ne grátali dévnice njegovoga čúda.

Jezuš tiste pláča z zvúnrédnim dárom, šteri so stanoviti do konca.

Mí smo tudi začnoli moliti v začétki denéšnjih nevol. Po začétnoj vreloj molitvi se je pa vnogi nazájoprno rekši: Ne bom dale šo za pobožnostjov. Glád bogástva ga je stavo. Prišla je bojna pomoč pa z njov želenje penez pa je vnoga rada bíla, ka je on odišeo, konči penezi bodo! Vnoga pa skoro želela, da bi samo njénoga tudi odvlekli, ka bi njoj te dobro šlo. Po razdeljenih penezaj so prisli svilni robci pa od vína motne glavé. Cene so se začnole zdigávati pri živini. Hej, si je mislo ništeren moški, što bi zdaj v nedelo k meši šo, da tečas lahko kravo kúpi i odá pa stotko má. Po tom je pa prišlo vándranje za vojákami. Delaven dén ne časa, liki v nedelo se vkrádne Bogi dén pa ido celi šeregi pa bi mogli tam tudi pri sv. meši biti, da njim je pa to zgübleni čas, záto ne idejo k sv. meši, ka si malo več pogučijo.

Tej vsi so že odpadnoli v pústíni. Bog nas pa dale pela. Šče ne vemo, kde de konec. Kí verni ostánejo do konca, tistim je njegova pomoč k rédi. Dnes bi si ešče znali pomočti samí, či bi bíli vsi edne dúše i ednoga srcá. Ár smo pa ne, mo mogli trpeti duže, ino čakati, kda slabi omedlejo, ti verni se pa pomorejo i nasitijo z znaménjami neskončno velike lúbéznosti bože.

Bojna.

Sveta Maticevkev mesec julij začne z godom najsvetejše Krvi Jezušove. Rešilna krv Zveličitelova je oprala vsako dúšo, štera je té konči edno kaplico na sébe pústila, čeravno je biba najgrša. Tá krv vse ščisti. Ne ga zamazka, šteri ne bi se njej ogno, ne ga teme, štera ne bi pred njov bežala. V to krv

če teče krv naših vojákov, je vtrójena resitev za njé i za nás. Za Križanoga naj točijo krv, te de svéta naša bobra, sadonosna zmaga. Molimo té mesec, dragi naročniki, na čast presvetoj Krvi Jezušovoj, naj podpira vojáke za volo njé mili Odkúpitel, ka do za njega trpeli, jedino z lúbézní do njega.

Vaznejša poročila z bojišč so sledeča :

Med rekama Dnjester i Prut v Galiciji so naši ruske napade odbili i rusko linijo v ednom kráji pretrgali. Rusi so tú vkanljivo nastopali proti našim. Orožja so ne meli, roke so godrzali, kak da bi se ščeli našim vdati. Kda so pa do naših postojank prišli, so v žep ségnoli po ročne granate, štere so na naše lúčali i je z strelnoga jáрка z pomočjov v ozadij bodočih, strelcov stirali. Ali ruska zmaga je samo do večera trpela. Večér so naši rusi odtirali. V teh bojah se je najbolje odlikovao 6. husarski polk i horvacki domobranci.

Na Rusko-Polskom od Prasznyssa na sever so nemci ruske postojanke zevzeli, 636 rusov vlovili i 4 strojne puške zaplenili.

Na srbskom bojišči pri Skeli so naši na otok od Srbov zasedenih vdrli, do 40 srbov vmorili, do 50 ranili, 40 so jih pa zgrabili.

Taljansko bojišče. Pri Gorici so naši zadnji močen sovražniški napad odbili. Ravnotak ne morejo talijani v drúgih krajeh napredúvati. — Jako hvalijo vojáki vrle slovenske deklet i žene, švere v snirtnoj nevarnosti v 1200 meterskoj visini pomagajo njim z donašanjom mleka, vode i z dvorbov pri ranjencih. — Prvo taljansko zastavo so dobili v roke horvatski vojaki iz 53-ga polka. — Naši so talijane tak oslepili v ednom krají, ka so drevje v logi oblekli v uniforme naše vojsko i papir-

nate vojake so tudi naredili, na štere so talijani se ve da brez uspeha vno go strliva zapravili. — Talijani se hvalijo, ka so na Tirolskom edno postajanko našim tak odvzeli, ka so pred sebov divje biké na njé stivali. Če bi to ravno istina bila, ne bi svedočilo kre talijanskoga junaštva. — Siromaški slovinci dosta moro trpeti od talijanov. Ne smejo svojim ljudém v vojski nikšega dara pošilati. Smrtna nevarnost se njim proti vsaki hip. Talijani je brez zroka selijo na Talijansko v zapore. Zdaj se njim, talijankso poveljništvo proti, ka je strliti dá, če do meli z svojini ljudni, šteri prebivajo v tistom kraji, kde naša vojska leži, kakšo zvézo. Boji se špionstva. Pa lübézu do ranjenoga je ne špionstvo.

Keliko naših i nemških vojakov je vlovno ruš? Skoz Švicarskoga se glási, ka so rusi do 1-ga junija eden milijon i 350 jezér naših i nemških vlovencov meli. — Mi tak prece več rusov mámo.

Pri Dardanelah se pohitroma vjalo vi vsaki namenjeni sovražniški napad. Türki ga junaško odbijejo. Grčke novine poročajo, ka so zavezniki 700 türkova vlovili i ka so angležki podmorski čuni v premoči na Marmarskom morji. Mi to teško verjemo potom, ka smo zvedili, keliko angležkih ladj so že zapravili nemški podmorski čuni.

Vničeno taljansko skladišče za strlivo. Naš 30 i pol cm. možár je v *Campomoli* zavado skladišče taljanskoga skladišča. Razpok je tak veliki bio, ka je železje 200 metrov visoko letelo v zraki. Skladišče je bilo toti skrito, ali naš zrakoplovec *Mandl* nadporočnik je trijezero metrov visoko zleto i tamodnet pokazao ležišče skladišče našim topničarom.

V Galiciji, od Lemberga više, naši ruse nazajrivajo neprenehoma. Če nam bo dober Bog pomagao, rusa v kratkom popolnoma zbijemo z našega držanja, mi pa ostánemo v njegovom globoko notri.

Dom i svet.

Določena cena zrnja. *Julija 10-ga* se začne pri zrnji nova cena, štero je vlada določila. Pšenica more vágati po 100 litrih 75 kil, žito pa 70 i zrnje more čisto biti. Če bi pšenice 100 litrov menje vagalo, kak 75 kil, te je do 72 kil 20 filerov, do 70 pa 30 filerov falejša. Če bi pa od 75 kil 100 litrov več vagala, te je do 77 kil 20 filerov, do 80 kil pa 15 filerov dragša. Če je pšenica nej zadosta čista, je po 100 kilah 30 filerov falejša.

Če žito nema 70 kil, ali pa več má od 70 kil sto litrov, te je cena pri kili do 73 kil dragša 15 filerov, do 67 pa teliko falejša.

V določeno ceno je vreče ne računano, pač na vožnja do skladišča to je do železniške postaje, kam se spraviti more odano zrnje.

Ki dragše odá, kak je določeno, je kážni podvržen, štera z 600 kron plače i dvamesečne voze obstoji. Tá kaštiga zadene tudi napelavce, pomagáče pri toj protipostávnoj kúpčiji.

V Zalavskoj i Železnoj županiji je sledeća cena:

Od julija 10 do 21-ga pšenica 40 k 50 fil; žito 32 kor; od julija 21 do 31-ga pšenica 39 k. 50 fil., žito 31 k. od augusta 1 do 10-ga pšenica 38 k. 50 fil., žito 30 k. žita cena ostane takše odsehmeh to je 30 k. — *Pšenica* de pa od aug. 11-ga do 21-ga mela 37 k. 50 fil. cene, potom pa 36 k. 50 fil. Ta cena ostáne. Mešanica (*kétszeres*) iz žita pa pšenice cena se ravna po žite i pšenice keljkošti tudi od jul. 10-ga.

Ječmena cena je od julija 10-ga 29 k., *ovsa* pa 28 k. Zrnje more zdravo biti.

Austria. V Beči so na vládne hrambe tudi našo vogrsko zastavo obesili, kaj se je ešče dozda nikdár nej zgodilo, gda se je novica potrdila, ka je Lemberg našim vojákom prišo v roke. Rávnótak so plahotale v Budapešti austrijske i nemške zastave. Narode austrijskovogrské kak lepo zača boj vküp vezati. —

V Schönbrunni pred apoštolskim kralom, trononaslednikom i njegovov ženov, štera je najstareše dete, prihodnjega krala nosila na rokah, se je nešteta vnožina zbrala iz stolnoga glavnoga mesta pa pozdrávila z srčnov lübeznostjov po mestnom župani svetlo králevsko družino. Stároga krala je jako geno pozdráv, lüdstvo pa dogodek, kda je *Weisskirchner* župan glado i božao dete trononaslednikovo na materni naročah i njemi v roke ségno.

Rim. Sveti oča se je zahvalo vogrskomi društvi „ljudozvéze katoličanske“ (*kath. népszövetség*) za poslání pozdráv. V odgovori žele sveti oča, naj se društvo z pomočjov Marije, zmóžne Gospé Vogrské, zmerom povekšáva.

Rusko. Zavolo velikih zgúbje rusko prebivalstvo jako razsrjeno, posebno na tam prebivajoče nemce. Veliki nemiri so bili najbole v *Moskwi*, kde so puntarje v osemdesetih mestah vužigali, 475 trgovin i 217 zasebnih hiš porobili. Ne so pa samo nemce i austrijance, nego i druge národnosti prebivalce žalili pa ešče krvne ruse

tudi. Tiha nemirovnost se širi po celoj državi. — *Sasonov*, ministerski predsednik i *Goremykim*, minister za zvünanje zadeve, namenita od službe svoje odstopiti. — Za novoga vojnoga ministra je car imenúvao *Kuropatkin* generala. *Maklakow*, minister za notranje zadeve je tudi odstopo od svoje službe.

Albanija. Srbi so zevzeli *Drač* ali *Durazzo*. Prišli so do morja, kak so želeli, zdaj se naj te mirijo. — Črnogorci so prišli v *Škader* ali *Skutari* pod voditeljstvom *Vukotič* generala. — V črnogorskom pristanišči je *Pičnik* imenúvana črnogorska ladja edno austrijsko barko zastavila, štera je štiri jezero metercentov vogelja vozila.

Portugalsko. Pred predsednikom portugalskim, *Don Castrom* so poslaniki naših sovražnikov veliko ovácijo (veselo procesijo) napravili za boj proti nam. Te krven slobodnizidár je odgovoro, da ga do edna srca veseli, če bode v boj smeo poslati portugalce proti nam. Ne bojimo se.

Ka nam je potrebno znati od kolere.

1. Kolera je beteg, pri šterom betežnika žene gor pa dol, ma krče, pa nastopi pri njem hitra slabost.

2. Kolera se jako hitro prime; njeno seme (*glivica*) se nahaja v betežnikovom blati pa v tistom, ka nad vüsta vö zmeče.

3. Zdravoga človeka se prime od vseh tistih reči, štere so zamazane z blatom ali pa izmečkom na koleri betežnoga človeka; zlasti se pa prime: od betežnika, od njegove obleke, od perila pa od posteline, od jedilne škeri, od pitvene posode, od hrane pa od pila.

4. Kolera se tudi tistoga, ki okoli betežnika pa okoli njegovoga pohištva hodi, zlasti samo te prime, či zanemarja varnostne naredbe, jé pa pije z neopranimi rokami ali se pa s takšimi rečmi dotiče svojih vüst, štere reči so nej zeysema čiste.

5. Najbole se širi ta küga te, či blato ali izmeček na koleri betežnoga človeka, ali pa voda, v šteroj se je takši betežnik mujvao, pride v stüdenec, v potok, ali pa v kakšo drugo takšo vodo, štero lüdje pijejo. Takše vode, štera se je na te način onesajžila, lüdje ne smejo hasnúvati.

6. Hitro zbeteža na koleri tisti, ki si je pokvaro žalodec z jelom ali s pilom, zlasti ki nezmerno žive, ki sebe pa svoje stanúvališče ne drži čisto, posebno pa tisti, ki majo premale hiže,

v šterih se držijo, pa jih zadosta ne vetrijo.

7. Od kolere se občuvamo, či redno pa zmerno živemo pa či pazimo na čistočo. Kem večkrat se mujevajmo, zlasti pa roke si moremo skrbno oprati pred jelom, pa paziti, naj k hrani ne pride glivica betega. Zato ne živajmo postanih jedi, nego nakelko je mogoče včasi, gda se skühajo, ali spečejo; — druge jestvine pa, kak je napriliko krüh, moremo skrbno pokrivati naj mühe ne sedajo na njega, ali pa ka bi kak nači prišla do njega glivica betega.

Bodimo zmerni v jeli pa v pili pa držimo v čistoči sebe, obleko, hižo pa vse okoli hiže. Skrbimo, naj pri vsakoj hiži bo štranišče (šakret), kama naj vsi domači hodijo k svojemi, posli pa mejmo v strašnišči vsigdar vapno ali pa kakše drugo razküzüvalno vrastvo.

8. Drugo važno vrastvo za odvrnitev kolere je razküzüvanje. V te namen hasnūjmo navadno pogašeno vapno pa vsa tista razküzüvajoča vrastva, štera nam da s potrebnimi navodilami zdravnik ali pa oblasti. Razküzüvati moremo stranišča (šakrete) pa vse tisto, ka pride od betežnika ali ka je z betežnim telom prišlo v dotikanje.

9. Na koleri zbetežanoga ali osumnjenoga človeka včasi na prvo znamenje moremo javiti pri poglavarstvu pa njemi po zdravnikovih navodilaj skrbno dvoriti.

10. Betežnik nakelko je mogoče more od zdravih ločeno ležati pa more zmirom meti pri rokaj takšo posodo, v štero lejko vö meče pa v štero lejko svoj posel opravi. V toj posodi more zmirom biti pogašeno vapno ali pa kakše drugo razküzüvalno vrastvo.

11. Što koli betežnika hodi, naj se skрно mujevle; roke si naj pere z žajfov v toploj vodi, zatem pa z jecijom, vüsta si more na den večkrat splaviti z jecijivov vodov, pa ne sme nikaj jesti pa ne piti v [betežnikovej sobi.

Dobro je pred prag takše sobe, v šteroj leži betežnik, djati v jecih namočeno capo pa na tisto stopiti.

12. Či je betežnik zevsema ozdravo, naj se muje v mlačnoj žajfnatoj vodi od temena do potplatov ali se pa naj skople pa te čisto obleče.

13. Či je betežnik mrl, moremo včiniti to, ka nam oblasti zapovejo. Betežnika mujevati pa oblačiti je nej slobodno.

14 Či je mrl, ali je nej mrl na koleri betežen človek, njegova soba pa vse, ka se v njoj nahaja, se more razküziti.

To pa etak :

Obleko, štera se da prati, prostelino pa drugo belo perilo se samo te slobodno nese na pranje, či se je najmenje 2 vüri dugo močilo v vreloj lügi (napriliko v koriti ali škafi). Slamnjačo, pokrovec, blazino, poplon — gda smo že z njih potegnoli prevleč pa ga namočili v vreloj lügi — more dobro zvoščiti s taksov capov, štero namačemo v jecih, pa zatem djati na sunce.

Takšo obleko, štera se ne da prati, tüdi moremo zvoščiti z jecijom ali pa s kakšim drugim vrastvom, štero nam zapove zdravnik.

Pohišstvo, štero se nahaja v betežnikovej sobi, či je je betežnik ravno nej hasnūvao, pa ravno tak tüdi oprano pa ščiščeno pohišstvo se more djati na sunce.

Slamo, ka se nahaja v betežnikovej posteli, hrano, štera njemi ostane, pa smeti z betežnikove sobe se morejo žežgati.

Jedilno pa pitveno šker pa posodo moremo z vrelov vodov ščišta oprati.

Postele, stolce, omare pa drugo pohišstvo, štero je nej pofarbano, se more z vreloj lügom pa z žajfov oprati, pofarbano ali finejše pohišstvo pa druga takša dugovanja se morejo oprati s takšim vrastvom, kak je zdravnik zapove.

Sobo, v šteroj je ležao na koleri betežen človek, trebe z vapnom namažati (ešče zemlo tüdi); dveri, okna pa — či je soba popodena — tüdi pod se more z vreloj lügom ali pa z drugim vrastvom, štero je zapovedao zdravnik, razküziti pa te oprati. Dveri pa okna na sobi morejo vudne pa vnoči na stežaj odprta biti.

Vogr. kraleski minister znotrašnjih zadev.

Kak so naši slovenski črnovojniki prišli na srbsko bojišče.

Piše: Gabor Pavel, poddesetnik, z Ivanec.

Eti nakráci doli spišem kak daleč i kelko človek more pretrpeti z Božov pomočjov, dokeč nje mi je mreti!

Zgodovmo, trpljenje žalosti i nevole, glád i žejo stari domobráncov 20. pešpolka na jüznom bojišči, jas doli popisati ščem z Boga pomočjov.

1914-ga leta za mejsec August.

Augustuša 24-ga

dneva so nas pozvali že drugokrat pod orožje. V tom meseci se je razlejala žalost po celom orsagi, poceloj Europi i skoro po celom sveti, štere spomin ostane na stotine let.

V tom meseci se je začnola naša žalost z vse mi nevolami i trpljenjem, prišeo je čas na smrt pripravlanje!

Za krala i našo lübo domovino smo prijali za orožje.

Noj smo se pitali, či mo šli ali nej. Dužni smo spuniti za domovino i za krala, ka smo prisegnoli, zdaj či nam je živeti ali mreti; zapovedávle nam svetli krao, dužnost nam je spomiti dáno oblübo.

Domačim kratko slovo: „z Bogom“ povemo i lübléni sladek znám zadnji küš podelimo.

Mi v teškoj ločitvi od svojih serih starišov, od svojih tivarišie, od svoje dečice, od lüblenih bratov i sester, z ednov rečjov od vse rodbine i sosdeov, v skuzaj zatopleni se pelamo na delešnji sve, kam nas pozavle kralov poziv.

V Kaniži so nam dali orožje i nas poslali K Somogyszentmiklósi, gde smo se vadili mujštre eno osem dni. Spali smo pod strehov na lepoj otavi, i tak se spominali kak bo na dale.

Za mejsec September.

Septembra 1-ga

smo se genoli z Somogyszentmiklosa. Večer v mraki smo prišli na postajo v Kaniži, gde je že vnogi narod pričaküvao našo slovo, ali mi smo ne znali v šteri kraj de nam potüvati? Edno smo znali, či duže dale, tem bliže proti smrti. Ob deveti smo seli v vagone; podarijo nas zdaj gospodje z cigarami i z püšeci razcvetlenimi. Z füčka vlák: „Z Bogom! Živio Vogrsko!“ i v njem domovina tüdi slovenska. Vlak se gene na jüzno, mi pa začnemo premišlavati dar gospode, šteri močno rani nam serce, ár vse to na žalost nas opomija da smrt nemila proti se nam.

(Dale.)

Glási.

Glási z Bogojine. Novinam se jáko veselijo. Eden 18 let star mladenec piše: „Komaj je slovenski list poldrugo leto med nami, pa mi teliko veselja i radosti deli, ka sam teliko ne meo v celoj mladosti do 18-ga leta... Te list je moj brat... Kda ga čtém, se mi vidi, ka visiko častiti, jáko velikoga znánstva i modrošti gospod stoji pred menov... V přeminolom májniki sem nájbole spozno toga lista telo, obráz i vse njegove počütke i záto poželem:

Vsaki tjeden ga prosimo,

Naj pravičen boj pelá,

Zmágo našoj stráni dá

I lübézen do Bogá. —“

Tüodnet nam glasijo tüdi ka v Bogojini teliko rož cveté, kak malokde (vidili smo je sami. Vrednik) i ka je polski pazitel dobo dalnogled, z šterim odzdaleč lahko opazi na poli tolvajijo.

Od naših vojakov. Vlovleni so: Cár Štefan z Poznanovec, Črnko Jožef z Mlajtinec, Felkár Andraš z Srdice, Flisár Ferenc Vučegomile, Flisar Štefan z Skakovec, Makovec Leopold z Dolnjih Slavič, Martinec Anton z Kroga, Ozvatič Štefan od Sv. Bedenika, Récek Imri z Sakalovec, Šadl Janoš z Pertoče. *Mrtvi* so: Kovač Ladislav z Sobote, Balaško Franc z Sobote, Kühar Jožef, roj. 1894. leta iz 83. pešpolka i Radoha Štefan z Gumilic. Od toga slednjega je glas

poslao njegov poročnik Dr. Bartha, šteroga sluga je bio pokojni, v pismi na njegove stariše. Glasi se pismo sledeče: „Jako poštuvani Gospod! Z globokov tužnostjov vam poročam, ka vam je sinu Števana, junija 12-ga popoldné četrt na štiri en šrapnel vmoro. Šest mesecov sem bio z njim vküp. Jaki, pošteñi dečko je bio. Komaj se morem potolaziti nad njegovov smrtjov. V zasebni grob sem ga zakopao i sem lepi križ postavio na njegov grob. V zakritji je poleg méne ležao, kda je šrapnel k nam prileto. Mro je, ne da bi ednok spregovoro. Pri njem sem najšeo edno dopisnico vam naslovljeno, štero sem ma pošto dao. Pár njegovih koronic, kda prilika bo, vam odpošlem. Ključ od njegove lađe pri sebi mam. Sprejmite moje resnično sočutje. Tolažbo samo tak najdete, če se vdete v neskončno Božo modrost. Z poštovanjom bivši gospod Štefanov: Dr. Bartha, poročnik.“ — Mrtev je tudi Rózsa Karol bivši melinški vučiteo, v šteroga je strela vudrila na bojišči. Vsem se smilj Sreće Jezušovo.

Nova meša bo julija 11-ga v Črensovcih i Túrnišči. V Črensovcih de jo služo Gábor Hilarij, v Túrnišči pa Györkös Gilbert, oba iz reda sv. Frančiška.

Dragše bo vrástvo. Minister naš za notranje zadeve je novo ceno določo za vrástva, poleg štere določbe se je tá cena podignola. Nova cena valá od julija 1-ga.

Meša za pokojni trononasledniški par. Deca pokojnoga trononaslednika se je skoz Beča pelala v Arstatten, k slovesnoj čarnoj meši za pokojne stariše tú zakopane. Pri meši je nazoči bilo več oseb iz visoke králevske družine.

Ceno živeža je določo sobočki okrajni glavar, Horvath Pavel. Brezvestni oddajalci ne bodo meli tam tak lehke prilike za vkanjüvanje.

Za deset mesecov je pisao iz Ruskoga Horvat Imre z Dugovási. Láni septembra je premino. Piše ka je že 12 pisem poslao, a odgovoro pa ne dobo. — Ne mogo siromaček, da so se pisma pogübila i ne do žene prišla. — Ne mislimo zato včas na smrt, če od naših ravno dugo ne smo čüli.

Kolera. Bakteorologični zavod je spoznao, da je bratonski naglo vmrli človek zaistino od kolere mro. Pri drugih je nej dognano. Pio je Múre. Beteg se je na novo ne več pobüdo i pot na Štajar je odprta. — V Medjimurji se dale širi beteg.

Zosmicani voják. Baša I. vojaka so v Beltinci regrutje pri njegovej lastivnoj hiši zosmicali ar jih je lepo opominao, naj se ne derejo i jim napovedovao, ka v strelnih járkah njim že miné dobra vola. — Od tistih mao,

ka so pravi dečki na bojišči, tei šmrklavci ostali mira i reda ne poznajo. Ne vemo, majo tei tudi stariše? I po celoj krajini so tak divji.

Sestleten deček pa Novine. Z Bogojine nam pišejo: Potožo sem ednoj materi šestletnoga sinú, ka z velikimi dečki hodi, kadi i božne reči poslušá. Ona je to nej znala. Da sem z svojimi očmi vido, je vervalá. Malo zatém so prišle slovenske Novine v šterih se je dalo čteti: „Stariše, branite deci kajenje“. Mati je čtela to i zatém sinka predsé požvala pa njemi pravila: Tú v novinah je notri, ka si kadio. Zakaj si delao to? Hapo se je jokati rekoč „Bog moj, Bog moj, zakaj sem hodo z ovimi? Zdaj so ov gospod žalostni pa mama tudi. Povejte, draga mama, Novinam, ka več ne bom z ovimi hodo pa nej kadio, zato ka zdravji škodi to“. (Novine tomi dečkeci odpüstijo, samo druge tudi more od kajenja vkraj spraviti. Vrednik.)

Prošnja Rdečega Križa. Franc Salvator nadvojvoda, vođitel Rdečega Križa z vüpanjom prosi znova dare za naše drage vojake, ar starine se že zmenjkavajo. Vredništvo Novin prevzeme vsaki dar, bodi si v penezah, bodi si v naravi i odpošli v dotično mesto.

Türski sultan je obetežo na kamni v mehéri. *Israel*, berlinski profesor ga je gorrezo. Operacija se je posrečila.

Najbole doji na Vogrskom *Schreiner* Jenőja Mirza imenüvana krava v Sopronpuszti, štera je zadnje leto 9395 kil mleka dala z 302 kil zmočajom. Krava je z Nemčije od Rajne i küplena je leta 1909-a.

Najnovéše.

V Galiciji vse bole napredüjejo naše i nemške vojske. Že pri vodi *Bug* se bijejo i ruse stiskavajo, šteri se nazaj potegnejo že tudi od *Vistule*. Na ruskom kraji edno mesto za ovov osvojimo.

Talijani se močno koiijo, ali nikam nemorejo naprej priti, vsepovsed je krvavo nazaj pobijemo.

V Belgradi smo postrelali ladje-fabriko.

Pošta.

Gomboc Jožefa žena. Ivanci. Tvoj mož je premino. **Drvarič Števan.** Vadarci. Vaš Benkič Števan rávnotak. **Golob.** Sebeborci. Vaš Čör Jožef je ranjen i vlovljen. Vsi trije pozvedavajte na: **Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatal.** Budapest, IX. Üllői-ut 1. — **Edšidt Št.** Gederovci. Vič. Tüll G. G. Sinik. **Brtalanič M.** Krajna. **Graj** Frančiška. Gorica. **Sömen Ana.** Garešnico. Od vaših dozda z tábora nikši nevugoden glás ne prišo.

Jesčnost.

Jako razširjeno zlo je navada nešternih lüdi, ka dosta jejo pa s tem obteršijo žalodec pa droba. Ta ječnost ma zrok v različnih okolščinaj pa se ne da zlejška odpraviti, zato ka dotični človek včas čüti lakoto, či ne vgođi ječnosti. Ščasna vodi ječnost s preobteršenjom žalodca do motenja prebave, tak ka paroven človek stoji pred dvojim: ali more trpeti na motenji prebave, žalodčnih bolečin, krči, gorečici, stavljanji ali pa more stradati. Vsem, ki trpijo na motenji prebave, je preporučati, naj majo v hiži vsigdar Fellerove čščujoče, prebavo pošpešüjoče rabarbarske „Ela-kruglice“, ka je včas lejško rabijo pri želodčnih bolečinaj, pri zagatenji, pri prepočasnom delanji črev pa pri drugih motenjaj prebave. Vred postavijo odvajanje, vtišajo krč, zboljšajo krv pa je tudi rabijo proti nezaželjenoj debelošči.

Te že davno preskušene, narahli pa zanesljivo delajoče odvajalne kruglice preporučajo vnogi zdravniki, pa nemajo škodljivih postranskih posledic. Zavolo rahloga učinka je tudi ženske pa deca zavživlejo. 6 škatulic pošle samo za 4 korone 40 fil. franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Centrala 146 (ž. Zagreb) pa obednim naročimo tudi lejško 12 glažkov za 6 koron franko Fellerov bolečine vtišajoči „Elsa-Fluid“, šteroga vnogi zdravniki rabijo pa preporučajo proti reumatišnim, protinskim pa drugim bolečinam, tak ka mo meli to vnože bolezn i odpravljajoče vrastvo vsigdar pri rokaj.

— — — — hajir.

Hasek nam prinese

živinoreja, či več skrbi obračamo na krmlenje. Skušeni gošpodar zna, ka more Fellerov „Elsa“ živinski prah mešati med krmo, č ščé, ka bi njemi konji ostali zdravi, ka bi postali debeli pa bi pridobili na šmečavi, či šče, ka bi kokiši bole nešle, krave pa ka bi več mleka mele. V rabi je pri jezerih gospodarstvaj, zao-ka lüdi tek, pomaga prebavlati, pa ka omot goči popolno izrablanje krme, prepreči nalezlive bolezn i, krep i kosti, želodec pe živce. 5 škatul stane 5 koron, 1 škatula s pakivanjom 1 korono. Pravo se dobi samo pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.)

Kvar delajo

stvarci v künji, v pivnici, v gredaj, v gorica, v sobi pa tudi v štali, zato ka mühe prle na nesnago, zatem pa nb hrano sedajo, jo onesnajüjo pa tak širijo betege; moli, listne vüši pa kébri v hiži delajo kvar, stenice, buhe, vüši sopa lüdem pa živinčedom na težavo. Vse te stvarce tak v sobi, kak v künji, v štali pa v ogradi včas pa gotovo odpravi pravi Fellerov „Elsa prah za stvarce“ štero je najbolše vrastvo za preganjanje stvarcov. 5 velikih škatul stane 5 k., 1 škatula s pakivanjom 1 korono. Dobi se pa to pravo vrastvo samo pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.)